
Vodič za donositelje i donositeljice odлуka: Glas poduzetnica iz ruralnih područja

---

CESI - Anamarija Tkalčec & VMST -
Ásdís Guðmundsdóttir

Sadržaj

Uvod u FREE projekt: Osnaživanje i podrška poduzetnicama u ruralnim područjima	3
Pregled stanja rodne ravnopravnosti u partnerskim zemljama	4
Izazovi za poduzetnice u ruralnim područjima	6
Ekonomski izazovi.....	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
Promjene u industriji.....	6
Osobni izazovi (iskustvo i znanje)	7
Razina složenosti osnivanja tvrtke	7
Moguća rješenja i podrška za poduzetnice u ruralnim područjima uz pomoć razvijenih alata u okviru projekta FREE	9
1. FREE Mreže poduzetnica	9
2. Poduzetnička akademija za žene iz ruralnih krajeva, nastavni pristup i mjesto u sadašnjem tržištu strukovnog obrazovanje	12
3. Virtualni poduzetnički krugovi - način kako pomoći ženama da razviju potrebne poduzetničke vještine?.....	12
Preporuke za donositelje odluka	15
Uspješne priče poduzetnica, sudionica projekta FREE	17
Dodatci prehrani iz čiste Islandske prirode.....	17
Ljubav, mir i jagode	19
Organsko – od strasti do posla.....	21
Zdravlje je moja strast!	23

Vodič za donositelje i donositeljice odluka: Glas poduzetnica iz ruralnih područja

Dragi čitatelji,

Ovaj Vodič napravljen je s jednostavnim ciljem da potakne kreatore politika i donositelje odluka kako bi pomogli poduzetnicama u ruralnim područjima, koristeći postignute rezultate projekta FREE i dajući ideje za poticanje poduzetništva žena .

Ciljana grupa FREE projekta su žene koje žive u ruralnim područjima, koje su bile u procesu pokretanja posla ili koje su osnovale malu tvrtku u svojoj zajednici i pokušavale su razviti svoje znanje i vještine, izgraditi veće mreže i dobiti pristup podršci i financiranju za poslovanje.

Ovaj vodič pripremljen je za donositelje odluka na nacionalnoj i lokalnoj razini kako bi promicali važnost pružanja podrške poduzećima u vlasništvu žena u ruralnim područjima. Nužno je osigurati da više žena u ruralnim područjima diljem Europe može osnovati vlastite tvrtke i živjeti svoj san o poduzetništvu, stvarajući uspješne tvrtke kao i predivne proizvode i usluge.

Smatramo da je cjeloživotno učenje stalna potreba te je posebno poželjno za poduzetnike i poduzetnice i vođe u zajednici. Biti otvoreni prema obrazovanju, dijeljenju i umrežavanju ključna je kvaliteta i preduvjet za uspjeh u poduzetništvu.

Projektni partneri iz Bugarske, Hrvatske, Islanda, Litve i Velike Britanije stvorili su inovativne alate za učenje i metodologiju koja je tijekom projekta podržavala žene, na životnom putu poduzetništva ili one žene koje razmišljaju o pokretanju vlastitog posla. Isti model može se široko primijeniti i u drugim zemljama EU.

Partneri projekta FREE smatraju da su na poduzetničkom putu važni : nastavni programi, virtualni moduli za obuku u poslovanju, coaching, jedinstvena razmjena ideja i iskustva među ženama, umrežavanje, mentorstvo i dostupna podrška. Sve to je primijenjeno kao metodologija rada u projektu FREE.

Tijekom projekta slušali smo i učili od samih sudionica, a slušajući njihove potrebe i povratne informacije napravili smo jedinstveni , holistički program s naglaskom na obrazovanje, peer mentoriranje i umrežavanje.

U ovom vodiču naći ćete preporuke koje su dobivene putem evaluacijskih obrazaca i fokus grupe, u svim partnerskim zemljama.

Uživajte u čitanju!

Uvod u FREE projekt: Osnaživanje i podrška poduzetnicama u ruralnim područjima

---

Glavni cilj FREE projekta je pomoći ženama iz ruralnih područja u 5 zemalja (Bugarska, Hrvatska, Island, Litva i Velika Britanija) kako bi bile uspješne poduzetnice, s naglaskom na razvoj malih poduzeća. Glavna ciljna skupina su žene s konkretnom poslovnom idejom ili trenutačno novoosnovanim poduzećem.

Projektni partneri stvorili su projekt podrške, sve većem broju žena u ruralnim područjima koje su zainteresirane za pokretanje vlastitog poslovanja, ali se još uvijek suočavaju s nekim preprekama kao što su : pristup financiranju, nedostatna edukacija, potreba za mentorstvom kao i nedostatak mogućnosti umrežavanja.

Tijekom projekta partnerske organizacije u svih 5 zemalja pomažu i podržavaju žene da prevladaju ove prepreke i pružamo podršku i praktične instrumente za osnaživanje i poticanje poduzetnica.

Glavni ciljevi projekta su jačanje vještina i kompetencija, pomaganje ženama da razvijaju svoju mrežu, poticanje kreativnosti u pokretanju posla kroz coaching i mentorstvo u virtualnim mentorskim krugovima ™, koje je stvorila Inova, naš partner u Velikoj Britaniji.

U svrhu postizanja ciljeva partneri su uložili svoje trenerske kapacitete, razvili metodologiju i naučili kako voditi mentorske krugove a sa ciljem izgradnje mekih vještina sudionica. Također, poticali smo sudionice da uče jedne od drugih i dijele zajedničke izazove.

Tijekom trajanja projekta uspjeli smo osnovati jedanaest mreža u ruralnim područjima s aktivnim i vještim poduzetnicama, na čelu sa angažiranim voditeljicama Mreža. Voditeljice Mreža su angažirale žene u svojim lokalnim zajednicama i pomogle im da grade mreže podrške i znanja. Ukupno je preko 250 žena sudjelovalo u projektu i pomoglo nam je izgraditi snažne mreže podrške i znanja u Bugarskoj, Hrvatskoj, Islandu, Litvi i Velikoj Britaniji.

Više o projektu možete pronaći na web stranici projekta: <http://ruralwomeninbusiness.eu>

Pregled stanja rodne ravnopravnosti u partnerskim zemljama

- Članstvo u EU obvezuje članice da provode politiku Europske Unije a to uključuje i rodno osviještenu politiku. Sve partnerske zemlje osim Islanda članice su EU, iako je Velika Britanija sada u postupku izlaska.
- Pokazatelji ravnopravnosti spolova u zapošljavanju su: jednaka plaća za jednak rad, dostupnost usavršavanju i treningu, unapređenje i razvoj karijere.
- Postoje razlike u svim zemljama partnerima a u Bugarskoj se uglavnom izražavaju u pristupu resursima (uključujući financije, poticaje, obuku i promociju). U nekim sektorima, uključujući sektor zdravstva i socijalne skrbi, prosječna plaća žena je više od 30% niža od muškaraca.

<ul style="list-style-type: none"> • Bugarska je postala članica EU 2007. godine nakon produženog razdoblja usvajanja i usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s "acquis communautaire" i provođenja dobre europske prakse na polju ravnopravnosti spolova. Nacionalna strategija za promicanje ravnopravnosti spolova za razdoblje od 2009. do 2015. godine usvojena je i provodena od strane Ministarstva za socijalna pitanja. • U 2016. godini objavit će se novi strateški dokument s ciljem provedbe do 2021. godine. 	<ul style="list-style-type: none"> • Republika Hrvatska jedna je od rijetkih zemalja koje imaju Strategiju razvoja poduzetništva žena, a obveza primjene načela ravnopravnosti spolova nije novost. Međutim, novo razdoblje planiranja EU-a 2014. - 2020. godine zahtijeva prilagodbu postojećeg dokumenta. • Producena recesija u Hrvatskoj naglasila je potrebu za intenziviranjem aktivnosti ravnopravnosti spolova, jer je rizik od veće stope siromaštva i nezaposlenosti značajniji za žene u vrijeme recesije. • Hrvatska je ušla u EU 2013. godine. Tijekom pregovora i pridruživanja, zakoni su prilagođeni standardima EU. To je definitivna promjena za pitanja ravnopravnosti spolova, budući da su sve smjernice poštivane i provedene u nacionalnim zakonima. Međutim, funkcioniranje i provedba, kao i nedostatak dostačnih finansija, i dalje su problem.
<ul style="list-style-type: none"> • Islandski parlament odobrio je Akcijski plan za ravnopravnost spolova koji je na snazi za naredne četiri godine. • U skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, nužno je uvođenje rodno osviještene politike u sve vladine odluke i na svim razinama. • Akcijski plan uključuje područja javnih institucija, tržište rada, jednakost plaća (GPG), političku zastupljenost, rodno uvjetovano nasilje, obrazovanje i uključivanje muškaraca u pitanja ravnopravnosti spolova i međunarodnu suradnju. • 2013. godine stupaju na snagu 	<ul style="list-style-type: none"> • Svi noviji litavski vladini dokumenti imaju izričito naznačenu dimenziju rodno osviještene politike kao strategije provedbe ravnopravnosti spolova, bilo kao cilj ili kao princip koji upravlja politikom ravnopravnosti spolova. • Vlada je provodila četiri uzastopna nacionalna programa o jednakim mogućnostima za žene i muškarce. • Programom 2010.-2012. prioritet je bio promicanje poduzetništva u regijama, smanjenje sektorske i profesionalne segregacije po spolu i integracija ravnopravnosti spolova u socijalna partnerstva i socijalni dijalog. • Unatoč formalnom zakonodavstvu, Litva se susreće sa problemima u području ravnopravnosti spolova što se odražava na ključnim pokazateljima, zapravo postoji obrnuti trend u ravnopravnosti spolova.

<p>novi zakoni koji obvezuju javne i privatne tvrtke koje imaju više od 50 zaposlenika da imaju ravноправnu zastupljenost žena i muškarca u odborima, a ako članovi uprave imaju više od tri, postotak žena ili muškaraca ne može biti ispod 40 %. Kao rezultat toga, udio žena kao članica odbora polako se povećava.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Od formiranja suffragette pokreta u Velikoj Britaniji 1867, prava žena su dugo prisutna u britanskom društvu. Od stvaranja Federacije radnica koje je 1906. godine utemeljila Mary MacArthur do Zakona o ravnopravnosti 2010. godine, koji je vlada Ujedinjenog Kraljevstva donijela kako bi zakonski zaštitila ljude od diskriminacije na radnom mjestu i u društvu, jednakost žena ostaje u političkom fokusu. • Unatoč napretku u ravnopravnosti spolova, i dalje ostaje rodna nejednakost u društvu .	

Pravna /regulatorna pitanja

(Ključne točke iz fokus grupnih diskusija)

- Licenciranje

U nekim sektorima osobito su važni pravni i vladini propisi/ mjere, posebice kada se radi o licenciranju u: turističkoj industriji, industriji hrane i pića, industriji osiguranja, usluge ljepote i kozmetičke proizvodnje.

- Pristup informacijama o pravnim zahtjevima

U Bugarskoj, Hrvatskoj i Litvi žene su navele da je glavni problem, pronalaženje informacija o zakonskim uvjetima za pokretanje i razvoj poslovanja u različitim sektorima.

Žene u fokusnim grupama koje imaju iskustva u računovodstvu izjavile su da nisu imale problema u pogledu zakonskih zahtjeva pri pokretanju svojih poslovnih aktivnosti.

- Izazovi e-trgovine

Jedna žena je imala problema s organizacijom e-trgovine izvan Bugarske, oporavkom PDV-a na e-trgovinu i plaćanjem kreditnim karticama. Sve su žene iz Bugarske izjavile da su bile razočarane podrškom koju su primile od poreznih savjetnika, te je bilo teško odlučiti koji je pravni oblik poslovanja bio najbolji za njih.

- Računovodstvo

Sudionice na Islandu nisu se puno osvratile na pravna pitanja, ali su rekле da je neophodno imati računovođu. Nijedna žena u Velikoj Britaniji nije prepoznala pravne ili regulatorne probleme kao poteškoće. U poslovanju na Islandu bilo je moguće nastajanje problema, ali su žene proslijedile pravna ili administrativna pitanja svojim računovođama.

- Zapošljavanje drugih

Zapošljavanje ljudi sudionice vide kao nepoželjno jer uključuje puno papirologije i upravljanja. Samo jedna od žena u Velikoj Britaniji želi zaposliti ljude.

Izazovi za poduzetnice u ruralnim područjima

Poduzetnice u ruralnim područjima suočavaju se s mnogim izazovima, bez obzira na to jesu li u procesu započinjanja svog poslovanja ili su već osnovale male tvrtke.

Na osobnoj razini, žene su zarobljene u tradicionalnim rodnim ulogama, što jednostavno znači da je većina obiteljske brige i kućanskih poslova ostala na ženama. Čak i kada imaju priliku prisustvovati radionicama i predavanjima, gdje će potencijalno izgraditi svoje znanje i vještine, one se bore s nedostatkom vremena. Kada vodite malu tvrtku i trebate se brinuti za obitelj često se borite sa pronalaskom slobodnog vremena.

Na razini zajednice nedostaju dostupne usluge koje podupiru poduzetnice u zajednici, kao što su ustanove za čuvanje djece i domovi za starije osobe. Ove usluge su od velike važnosti ako želimo imati više žena u poduzetništvu i u ruralnim područjima. Također, mora postojati veća ponuda podrške i obrazovnih usluga za poduzetnike i poduzetnice u lokalnoj zajednici, tako da ne moraju ići u veće centre ili gradove. Pružanje dodatnih online alata za učenje također bi moglo podržati i pomoći u ovom pitanju.

Na nacionalnoj razini, ženama u ruralnim područjima otežan je pristup formalnim i neformalnim mrežama koje su formirane na nacionalnoj razini. Mreže su od vitalnog značaja i mogu biti ključne za uspješno poslovanje kao i za stvaranje utjecaja. Na žalost ne postoji stvarni utjecaj poduzetnica iz ruralnih područja na vladine mjere i politike. Lokalni proračun nije rodno osjetljiv, što bi značilo bolje planiranje postojećih resursa u skladu s potrebama poduzetnica.

Navodimo i neke od gospodarskih, industrijskih i osobnih izazova s kojima se susreću poduzetnice.

Ekonomski izazovi

Glavni izazovi koje su identificirale sudionice bili su: razumijevanje finansijskih pitanja, nedostatak pristupa kapitalu i nedostatak povjerenja u postupku prijave za kreditne programe. Žene nerado stavljaju svoje domove u hipoteke / kredite za svoje tvrtke. Postoji potreba za većim pristupom riziku kapitala bez opterećenih zahtjeva vezanih za

kolaterale i hipoteke, posebno kada su ulaganja nematerijalna. Također, potrebno je više praktičnih informacija o svim aspektima povezanim s uspostavom i djelovanjem malih poduzeća.

Promjene u industriji

Žene se više fokusiraju na sektor usluga i kreativne industrije. Sektor usluga je brzorastući, a posebno u turizmu, međutim turizam ima svoje vlastite izazove, primjerice, zimske odredišne tvrtke suočavaju se s padom u ljetnim mjesecima i obrnuto. Stoga je važno diversificirati i učiniti raznovrsne aktivnosti na raspolagane turistima kako bi se produljilo trajanje turističke sezone. Poduzeća u ruralnim područjima pod utjecajem su bržih promjena od npr. tradicionalnih poljoprivrednih industrijama.

Žene u ruralnim područjima često se suočavaju sa predrasudama. Teže je dobiti potpore za poslovne ideje koje se temelje na uslugama nego za one u poljoprivrednom i proizvodnom sektoru, te je za manje poslovne ideje teško dobiti finansijsku potporu.

Ako je cilj povećati broj žena u poslovanju, onda postoji potreba za razmatranjem koncepta inovacija i poslovanja, a možda i revizije njegove definicije. Na Islandu se sustav finansijskih usluga mijenja, nudeći manje velikih potpora i smanjujući ukupan broj dodijeljenih bespovratnih sredstava. To još više otežava financiranje poslovnih ideja žena jer se one obično prijavljuju u manjoj mjeri i na manje potpore. Međutim, na Islandu žene mogu dobiti male potpore i zajmove putem regulatornih inicijativa.

Osobni izazovi (iskustvo i znanje)

Općenito, poduzetnice koje se odluče započeti vlastiti posao posjeduju stručnost i vještine u svom odabranom području, ali nemaju samopouzdanje. To se može odraziti i na manju predanost razvoju novih poslovnih ideja i povećanju straha od preuzimanja rizika. Žene trebaju poticaj u povećanju samopouzdanja, važno im je proširiti mrežu kontakata u ruralnim područjima, jer se često osjećaju izolirano i preplavljeni radom i nedostatkom podrške ili ohrabrenja.

Istraživanja i povratne informacije iz naših evaluacija i intervjuja pokazali su nam da je poduzetnicama od ključne važnosti da imaju pristup podršci **u obrazovanju, edukaciji i mentorstvu, kao i priliku da budu dio mreže.**

Razina složenosti osnivanja tvrtke

Prilikom pokretanja poslovanja poduzetnice moraju biti svjesne mnogih propisa kojih se moraju pridržavati. Njihov pravni status, primjerice, utječe na njihove porezne obveze i finansijsku odgovornost a posebno ukoliko dođe do nepoželjnog poslovanja. Svaki pravni status mogao bi donijeti nekoliko prednosti i nedostatke za poslovni pothvat. Stoga je prikladno u svim zemljama partnerima konzultirati poslovног savjetnika/ savjetnicu prije nego što se osoba odluči o strukturi poduzeća / pravnom obliku.

Žene traže svu dostupnu pomoć u svojim zajednicama na lokalnoj i nacionalnoj razini, ali još uvijek postoje mnogi izazovi za žene koje pokreću vlastiti posao.

Economy	Ease of Doing Business Rank	Starting a Business	Dealing with Construction Permits	Getting Electricity	Registering Property	Getting Credit	Protecting Minority Investors	Paying Taxes	Trading Across Borders	Enforcing Contracts	Resolving Insolvency
Bulgaria	38	52	51	100	63	28	14	88	20	52	48
Croatia	40	83	129	66	60	70	29	38	1	10	59
Iceland	19	40	45	8	15	59	20	36	64	35	15
Lithuania	20	8	18	54	2	28	47	49	19	3	70
UK	6	17	23	15	45	19	4	15	38	33	13

Gornji grafikon prikazuje podatke Svjetske banke, koja je rangirala ekonomije na temelju njihove jednostavnosti poslovanja; ljestvica je standardizirana do lipnja 2015.

Broj pokazuje jednostavnost poslovanja; nizak broj znači da je regulatorno okruženje pogodnije za pokretanje i poslovanje tvrtke.

Moguća rješenja i podrška za poduzetnice u ruralnim područjima uz pomoć razvijenih alata u okviru projekta FREE

U sklopu projekta FREE sudionicama je pruženo : obrazovanje, mentorstvo, coaching, umrežavanje, on-line trening i podršku poduzetnicama u našim zemljama. Ovdje su tri primarne aktivnosti koje smo proveli tijekom dvije godine trajanja projekta:

1. FREE Mreže u ruralnim područjima

Sjajan način povezivanja poduzetnica iz ruralnih područja

Mreže su se temeljile na ideji "Učenje i razvoj gurpe/zajednice" koji zastupa model predavanja odgovornosti izravno grupi (u ovom slučaju mreži) a u svrhu razvoja, organiziranja i donošenja odluka o razvoju i učenju. Temeljna prepostavka je da "same zajednice najbolje znaju" načine kako se njihovi resursi mogu poboljšati ako im se pruže odgovarajuća sredstva i informacije, te se mogu organizirati kako bi osigurali svoje potrebe".

Tijekom projekta, naše mreže radile su

diljem Europe u Bugarskoj, Hrvatskoj, Islandu, Litvi i Velikoj Britaniji te smo im obukli i podršku mrežnim voditeljicama mreža koje imaju poduzetničko iskustvo, da uspostave vlastite mreže za učenje, kako bi osigurali održivost.

Sve grupe koristile su istu metodologiju a voditeljice mreža prisustovale su zajedničkom petodnevnom tečaju u Sheffieldu (UK) 2016. kako bi naučile o konceptu „učenje i razvoj grupe“..

U praksi, svaka je skupina bila drugaćija i svaka je donijela projektu novi uvid. Način rada mreže ovisio je o voditeljici, uvjetima u svakom području i drugim aspektima specifičnim za pojedinu zemlju.

Voditeljice mreža ključne su za motivaciju drugih žena u mreži pa smo bili znatiželjni saznati što bi voditeljice mreže predložile budućim voditeljicama.

U nastavku su neke od poruka i savjeta za druge žene i buduće voditeljice mreža:

Gordana: "Usuditi se biti vođa! Dobro je vidjeti da grupa ima svoju čvrstoću i snage. Biti voditeljica mreže je dobar izvor ohrabrenja drugima kao i zabavan proces na osobnoj i profesionalnoj razini. "

Tajana: "Samo da shvatite da čak i ako nema 100 žena koje čekaju da postanu dio mreže mrežu, ne znači da trud ne vrijedi. Podrška jednoj ili dvije žene i njihovom poslu u ruralnim područjima čini veliku razliku u našim lokalnim zajednicama. "

Susan: "Stvorila bih posebnu mrežu samo za voditeljice koje će podržati jedne druge i podijeliti svoja iskustva i ideje o tome kako stvoriti i održavati motivaciju žena i ojačati mrežu".

Savjeti partnera FREE projekta za voditeljice mreža:

1. **Budite strpljivi** - tijekom prve dvije sesije žene trebaju neko vrijeme prije nego što se mogu opustiti i otvoreno razgovarati o svojim postojećim poslovima ili poslovnim idejama.

2. **Slušajte, slušajte, slušajte** - pobrinite se da govorite manje od članica grupe. Pažljivo ih slušajte.

3. **KISS (Engl. Keep it short and simple)** – Održavajte kratke i jednostavne sastanke - počnite s kraćim susretima i potičite članice grupe da se češće sastaju. Nakon treće sesije možete očekivati da će vaš sastanak možda trajati dulje nego što ste planirali.

4. **Nemojte biti previše samokritični** – jer nikada nećete moći ugoditi svima;

Ukupno oko 150 žena sudjelovalo je sastancima Mreža.

Glavni razlog zbog kojeg su žene pristupile mrežama su:

- *stjecanje novih iskustava;*
- *unaprijediti poslovni razvoj;*
- *povezivati se s drugim osobama koje se ne bi inače upoznale;*
- *stjecanje poduzetničkih vještina;*
- *razmjena znanja i vještina;*
- *primati savjete;*
- *povezati se s drugim poduzetnicama u regiji;*
- *razviti nove ideje;*
- *učiti od iskusnih žena;*
- *steći povjerenje u pokretanje poslovanja;*
- *dobiti potporu i ohrabrenje.*

Žene su rekле da su sastanci bili dobro organizirani, da su voditeljice dobro pripremljene, podražavajuće, otvorene za ideje i da bi rado sudjelovale u sličnim ili istim aktivnostima u budućnosti.

Sudionice su izjavile da bi željele znati više o temama: kako koristiti sredstva EU za mala poduzeća; razvijati biodinamičku poljoprivredu; poboljšati komunikaciju i marketing; organizirati istraživanje tržišta; izgraditi samopoštovanje; poboljšati upravljanje vremenom.

Općenito, sudionice preferiraju radionice i praktične primjere kao način učenja. Sve sudionice bi preporučile FREE mreže svojim prijateljicama i kolegicama.

Mi, projektni tim, sretni smo što imamo posvećenu mrežu žena koje su se usudile sudjelovati u našem projektu i preuzele sve odgovornosti za provedbu ove aktivnosti.

2. Poduzetnička akademija za žene iz ruralnih krajeva, nastavni pristup i mjesto u sadašnjem tržištu strukovnog obrazovanje

Virtualna Akademija za poduzetništvo razvijena je u okviru projekta FREE "Osnaživanje poduzetništva žena u ruralnim područjima". Online platforma uključuje dva glavna dijela koji nastoje pružiti ženama učebnje u svrhu unapređenja poduzetničkih i poslovnih vještina.

Prvi dio platforme uključuje različite e-learning module koji imaju za cilj podučiti žene o razvoju proizvoda, marketingu, društvenim medijima, financijama, poslovnoj strategiji i izvozu, a to su neki od najvažnijih aspekata vođenja malog poduzetništva. Drugi dio platforme - Virtualni poduzetnički krugovi - uključuje 15 tema kao što su: rješavanje problema, postavljanje ciljeva, mapiranje poslovanja i motivaciju, a sve s ciljem razvoja i poboljšanja mekih vještina polaznica. Teme su objašnjene jednostavno uz podršku online interaktivnih značajki.

Akademija je dostupna na engleskom, bugarskom, hrvatskom, islandskom i litvanskom jeziku i uključuje pomoćne materijale, kao što su testovi: vježbe, citati, primjeri i članci. Cilj je omogućiti ženama da započnu sa poslovanjem ili da razviju svoju malu tvrtku.

Sveukupno je više od 50 žena sudjelovalo u pilotiranju online akademije. Sve u svemu, rezultati pilotiranja pokazali su da je akademija korisna i jednostavna za uporabu a sudionice su rekle da je sadržaj materijala za učenje: bogat, koristan i primjenjiv za njihovo poslovanje. Sudionice koje su testirale platformu rekle su da naučene vještine mogu primijeniti i u praksi.

Bilo je, međutim, i nekih manjih nedostataka vezanih uz tehnički aspekt s on-line platforme koja je korisnicama malo pokvarila cijelokupno pozitivno iskustvo online učenja no ova pitanja su riješena tijekom drugog pilotiranja sadržaja akademije. Korisnice su također spomenule da bi željele komunicirati s drugim učenicama i poduzetnicama u drugim zemljama.

3. Virtualni poduzetnički krugovi - način kako pomoći ženama da razviju potrebne poduzetničke vještine?

Treći ishod projekta su Virtualni poduzetnički krugovi Enterprise CirclesTM koje smo uspješno prilagodili od postojećeg programa već provedenih uspješnih pilota s drugim skupinama kao što su:

dugotrajno nezaposleni i mladi koji žele započeti poslovanje, a na način da odgovaraju poduzetnicama a koristeći alate poput Skypea ili Google Hangouta.

Metodologiju je inicijalno osmislio britanski partner Inova 2001. te smo metodologiju preoblikovali u Virtualni Enterprise CirclesTM FREE-a kako bi se utvrdilo jesu li isti rezultati povećanja motivacije i osjećaja podrške koje grupa dobije i kada se susreti provode virtualnim putem. Virtualne Poduzetničke krugove - Enterprise CirclesTM za poduzetnice u ruralnim područjima vode iskusne facilitatorice i metoda omogućuje ženama koje žive u ruralnim područjima da se nađu u virtualnom prostoru kako bi razmjenjivale iskustva i učile jedne od drugih. Sesije su provedene u kombinaciji online i uživo od svibnja 2017. do ožujka 2018. godine.

U svakoj sesiji facilitatorica vodi proces učenja metodom mentorstva i coachinga. Krugovi™ obuhvaćaju teme izgradnje mekih vještina kao što su : samopoštovanje, postavljanje ciljeva i prioriteta, motivacija, strateško razmišljanje i upravljanje vremenom, umrežavanje, komunikacija i prezentacija.

Ukupno oko 60 žena sudjelovalo je u Krugovima - CirclesTM tijekom trajanja projekta, a partneri nastavljaju koristiti ovu metodu u svom radu s korisnicama.

Što kažu sudionice Krugova?

"Naučila sam da sam na dobrom putu i da sam prevladala svoje prve prepreke. Također sam shvatila da postoje različite stvari koje moramo učiniti na poslovnom putu."

"Sve se suočavamo sa raznim ali i sličnim izazovima u našem poslu".

"Virtualne sesije nas sve usredotočuju da slušamo jedne druge. „

"Osjećaj slobode - sloboda nezavisne žene, sloboda da izrazim svoje ideje bez straha od kritike".

"Otkrila sam svoje sposobnosti i kako ih primijeniti u poslu."

"Sada imam jasan plan i viziju za svoju budućnost."

"Postavila sam svoje ciljeve. Počela sam tražiti izvore financiranja; moja poslovna vizija sada je mnogo jasnija. "

Što kažu voditeljice Krugova?

"Vođenje i coaching putem Interneta vrlo je zahtjevno. Morate biti sigurni da su sve sudionice aktivne, poticati razgovor tražeći i druge da sudjeluju ako imaju komentare. Također je izazov pripremiti ugovore i obrasce za evaluaciju, ali ipak s postojećim Google alatima je sve dosta jednostavno. „

" Bilo mi je zadovoljstvo raditi sa ženama i bila sam impresionirana s koliko su poštovanja međusobno postupale. Osobito mi se svidiš korištenje metode propitivanja a ne davanja savjeta jer utječe na promjenu stava ili razmišljanja. To je nešto što većina sudionica nije bila svjesna te su dobivena znanja primijenile odmah tijekom susreta.

"Da budem iskrena, bila sam malo nervozna pitajući se kako će funkcionišati online sesije, ali sada na kraju, zadovoljna sam rezultatima i što sam naučila voditi sesije u virtualnom okruženju. „

"Većina žena već je započela vlastito poslovanje. Sve su dobrovoljno dijelile svoje ideje i probleme s kojima su se suočavale. Neke sudionice imale su poteškoća u ostvarivanju poslovnih ideja i susrele se sa nedostatkom samopouzdanja i motivacije. Žene koje još nisu započele vlastiti posao željele su dobiti inspiraciju, razmjenjivati ideje i stjecati iskustva od drugih. „

"Govoreći o vođenju Krugova moram reći da je to vrlo odgovorna uloga. Morate biti vrlo koncentrirani cijelo vrijeme trajanja sesije, imati u vidu sve članice grupe i njihove potrebe, biti suočajni za svaku osobu, ali istodobno voditi cijelu grupu. „

Preporuke za donositelje odluka

Slijedi nekoliko prijedloga kako najbolje usmjeravati i podržavati poduzetnice u ruralnim područjima.

Nadamo se da će ovi prijedlozi učiniti poduzetničku klimu privlačnijom i zadovoljiti potrebe poduzetnica koje žive u ruralnim područjima na korist ne samo njima, nego i njihovim obiteljima, lokalnoj zajednici i društvu u cijelini.

FREE partnerske organizacije proučile su državna tijela, ministarstva, potporne organizacije, gospodarske forume, organizacije poduzetnika i tijela lokalne uprave u svojim zemljama, te smo razvili sljedeće preporuke:

- 1) Dovoljna količina i preraspodjela finansijskih sredstava učinila bi veliku razliku u poboljšanju dostupnosti sredstava za tvrtke poduzetnica u ruralnim područjima.
- 2) Da bi posovanje žena bilo utjecajnije i na međunarodnoj razini, važno je usredotočiti se na razvoj mreža žena u poduzetništvu.
- 3) Poticanje poduzetništva i posovanja pod vodstvom žena treba postati proaktivna uloga poslovnih mreža i krovnih organizacija poslodavaca.
- 4) Potrebna je veća podrška i bolje zakonodavstvo, npr. samozaposlene žene trebaju imati pristup plaćenom rodiljnom dopustu od strane države.

Obrazovanje / osposobljavanje / potpora poduzetnicama i načini provedbe

Ovi savjeti prikupljeni su od sudionica fokus grupnih diskusija i dobivenih odgovora na online ankete iz svih partnerskih zemaljama.

Najpopularniji savjet je da se **savjetovanje** treba prilagoditi potrebama poduzetnica.

Nužno je da sustav podrške izgradi samopouzdanje i potiče one koji imaju poslovne ideje i žele biti poduzetnici.

Sudionice projekta FREE identificirale su specifične potrebe::

1. Pristup finansijski dostupnoj poslovnoj podršci;
2. Pristup specijaliziranoj podršci za poduzetnice;
3. Više feminističkih modela motivacije i razvoja samopouzdanja;
4. Dostupnost podataka o raspoloživim potporama i ulaganjima;
5. Pristup obuci o različitim poslovnim temama;
6. Finansijska pismenost koju treba podučavati što ranije u obrazovnom sustavu;
7. Pristup administrativnoj podršci o tome kako pokrenuti posao;
8. Savjeti o tome kako kapitalizirati naknade za nezaposlene za pokretanje poslovanja;
9. Coaching i mentorstvo za izgradnju povjerenja;
10. Izraditi internetsku platformu za simulacijsku obuku i program osposobljavanja;
11. Osposobljavanje za pisanje prijava za bespovratna sredstva i zajmove.

Podaci prikupljeni od poduzetnica u fokus grupama i dobiveni putem on-line anketa pokazuju da alati za učenje i poučavanje trebaju uključivati sljedeće:

- Praktično orijentirana obuka i mentorstvo za pokretanje posla , i poslovnog razvoja za uspješne poduzetnice. To bi potaknulo sudionice učenja da budu aktivnije i povećalo bi želju za obukom.
  - Osposobljavanje za pokretanje i vođenje poslovanja, uključujući sve module u pojedinim područjima, uključujući obuku o korištenju europskih fondova.
  - Seminari koji predstavljaju prakse i primjere iz područja poduzetništva žena kako bi motivirali više žena da započnu vlastito poslovanje.
  - Coaching za motivaciju i izgradnju samopouzdanja.
  - Pristup osnovnim poslovnim vještinama, marketinškim i finansijskim alatima koji će poboljšati razvoj poslovne ideje i njegovu tržišnu vrijednost.
  - Potrebno je učinkovitije povezati žene u poduzetništvu i pomoći im da koriste svoje mreže.
  - Rodna perspektiva mora se iskoristiti za preobrazbu sustava podrške, na primjer promjenom pravila za bespovratna sredstva kako bi se žene mogle prijaviti za dobivanje alata i opreme te financirati manje poslovne ideje jer žene imaju tendenciju započeti s manjim poslovnim poduhvatima od muškaraca i razvijati svoje poslovanje u manjim koracima
  - Potrebna je konzistentnost u motivaciji i osposobljavanju za izgradnju znanja o poduzetništvu. Na taj način nove poduzetnice neće biti preopterećene znanjima koje dobiju u kratkom vremenu.
  - Neophodno je ljudi u ruralnim područjima podučiti kako kreativno i inovativno razmišljati, posebice kako bi se poljoprivrednicima pomoglo u raznolikosti i povezati ih s novijim, kreativnim industrijama, poput dizajna.
  - Potrebno je organizirati razmjenu iskustava između uspješnih poduzetnica i onih koje pokreću poslovanje kroz uvođenje mentorstva i javnih prezentacija s naglaskom na vlastita iskustava uspješnih poduzetnica.
  - Potrebna je online poduka, savjetovanje i obrazovna podrška.
  - Podržati poduzetništvo žena na nacionalnoj i regionalnoj razini i promicati razmjenu najboljih praksi.
-

Uspješne priče poduzetnica, sudionica projekta FREE

Dodatci prehrani iz čiste Islandske prirode

Pure Natura doo je islandska tvrtka usmjerena na marketing najčišćeg i cjelovitog dodataka prehrani, u svijetu, koristeći isključivo islandske prirodne sastojke. Tvrta koristi organsko meso iz slobodnog uzgoja; janjetinu koja se uzgajaja bez pesticida, hormona ili antibiotika, u kombinaciji s islandskim divljim biljem.

Vlasnice tvrtke su Hildur Þóra Magnúsdóttir, Rúna Kristin Sigurðardóttir, Sigríður Ævars dóttir i Halldór Gunnlaugsson.

Hildur Thora Magnusdottir je osnivačica i voditeljica Pure Natura. Prije osnivanja tvrtke radila je u financijama, menadžmentu i poslovnom savjetovanju i živi u ruralnim Skagafjordur sa svojim mužem i troje djece na farmi gdje imaju I kokoši, konje i mačke.

Sve je počelo kad je Hildur pohađala tečaj za poboljšanje zdravlja žena na kojem je između ostalog bilo riječi i o lošim učincima toksičnih tvari u okolišu i hormonalnoj aktivnosti žena.

Tvrta se nalazi u **Saudarkrokur-u**, na sjeveru Islanda, gdje već niz godina broj stanovnika pada. "To se uglavnom može pripisati nedostatku mogućnosti zapošljavanja žena", kaže Hildur. "Naša tvrtka ima za cilj zaposliti žene, što čini važan doprinos za društvo. Želimo biti uzor za poslovne poduzetnike pokazujući da je moguće pokrenuti tvrtke na win win osnovi".

"Naša je vizija voditi posao a da svatko ima koristi od toga: životinje (zbog dobrog stanja života tijekom života), poljoprivrednici (dobivanjem boljih cijena za svoje proizvode), vlasnici klaonica (smanjenim odlaganjem troškova), okoliš (zbog manje zagađenja vode i tla), zajednice (stvaranjem radnih mesta / poreza) i naša tvrtka profitom a potrošačima (poboljšano zdravlje, bolju kvalitetu života).

Pure Natura koristi sastojke koji se danas malo

Poduzetnica: Hildur
Thora Magnusdottir

Naziv poduzeća: Pure
Natura

**Organski dodatci
prehrani**

Mesto:
**Saudarkrokur-u,
Island**

Više informacija na:
www.purenatura.is

koriste na Islandu za hranu za ljude i pretvara ih u hranjive i cjelovite dodatke prehrani.

Tvrtka trenutno proizvodi i prodaje četiri dodatna proizvoda od sušenih organa i bilja: 1. čiste jetre, što je mješavina jetre od janjetine i divljih, odabranih bilja koje su poznate kao dobre za jetru. Ovaj je proizvod namijenjen potrošačima koji žele dnevno podržavati jetru te nakon prekomjernog konzumiranja teške hrane, droga, alkohola itd. 2. Pure Nutrition, proizvedena samo od janjeće jetre. To je za osobe kojima nedostaju hranjive tvari u prehrani npr. stariji, djeca i sl.

3. Dodatak prehrani izrađen od islandskih janjećih srdaca i divljeg bilja. Ovaj proizvod je prehrana za kardiovaskularni sustav i za sve one koji žele dobro se brinuti o svom srcu.

Čista energija je četvrta i sadrži i janjeće srce i jetru u kombinaciji s hranjivim biljem. To je za one koji žele podići energiju i vitalnost ili su pod fizičkim ili mentalnim naporom.

Od starih baka uzimamo stara znanja, jer znaju koliko je važan i zdrav govor tijela. U našem proizvodu kombiniramo ovo znanje s novom tehnologijom, kako bismo proizvod koji se moderni ljudi mogu povezati i iskoristiti. Pokušavamo raditi održivo, globalno misliti i djelovati lokalno. I stvaramo tvrtku koja vodi iz srca i brine za život u svom velikom i složenom obliku, kaže Hildur!

"Nije bilo lako pokrenuti tvrtku i upoznala sam mnoge prepreke, bilo je teško dobiti početni kapital i neke ideje završile su na slijepim vratima. Bilo je puno novih stvari koje trebam naučiti, ali cijeli je proces bio vrlo poučan. Mislim da vlasti na Islandu trebaju stvoriti još bolju poduzetničku okolinu za promicanje i podršku inovativnim aktivnostima", kaže Hildur.

Svim ženama koje žele uspostaviti vlastito poslovanje, rekla bih: Ustrajnost je najvažniji alat za prevladavanje prepreka. Potražite pomoć; ne morate izmisiliti kotač! Vjerujte u sebe, svoju poslovnu ideju i zabavite se!

Poduzetnica: Snježana Ljubić

Naziv poduzeća: OPG Ljubić

Uzgoj jagoda

Mjesto: Hrvatsko zagorje, Zabok, Croatia

Više informacija
<https://www.facebook.com/pages/OPG-LJUBI%C4%86/1818922651757507?pnref=story>

Ljubav, mir i jagode

Posjedujem malu obiteljsku poljoprivrednu tvrtku, ali uzgajam jagode zajedno sa svojom obitelji. Svi volimo prirodu i poljoprivredu.

Inače radim u prodaji. Radila sam u nekoj drugoj tvrtki sve dok nisam, 20102 dobila otkaz.

Budući da smo trebali novac za obrazovanje mog sina, a jedini je muž u to vrijeme radio, otišala sam u Kutinu, gradić na jugu zemlje prijateljima koji su trebali pomoći u vlastitom poslovanju; u prikupljanju jagoda. Imala sam dovoljno vremena i uživala sam ih skupljati.

Volim miris i okus jagoda, a posao nije bio previše težak.

Dobila sam mnogo informacija o jagodama, i kako ih uzgajati, čime sam bila fascinirana! Uopće nije bilo lako, ali moja obitelj dugo je obradivala zemlju, pa sam bila sigurana da ćemo uspjeti. Na početku su mi se rugali, jer sam odrasla u gradu a odlučila sam raditi na zemlji.

Počeli smo saditi jagode u 2012. na zemljištu u blizini naše obiteljske kuće a moj muž se brinuo o pripremi zemlje. Nismo imali odgovarajuće alate, pa smo uzeli lopate i tablet ☺ i pokušali vidjeti kako su drugi to učinili. Bilo je sjajno koristiti istodobno tehnologiju i prirodu.

Pripremili smo zemlju i napokon smo dobili sadnice. A onda: Šok! Sjemenke su nam dostavljene kao mali ledeni paketi! Nismo bili spremni za to! Počeli smo rezati i odvajati sadnicu, koja nas podsjeća na male lignje i zatim ih saditi. Kad smo napokon sve posadili, sve je izgledalo vrlo jadno - crni najlon sa smeđim glavama jagoda. Ali nakon dva dana plantaža je bila lijepa i zelena. Bili smo tako sretni! Svaki je dan postao sve ljepši. Naša prva žetva dala nam je više jagoda nego što smo očekivali. Čak smo imali i dobit. U narednih nekoliko godina, naše jagode nisu nam dale onoliko koliko smo očekivali zbog klimatskih promjena (mraz, tvrda kiša). Ali nismo odustali!

U idućih nekoliko godina napravili smo nove

plantaže i kupili staklenik. Ove godine je došao i mraz, ali nije naškodilo našim jagodama :).

Naše jagode obnavljaju nas. Tijekom svibnja naše dvorište je puno djece, mlađih ljudi, starih ljudi, automobila i bicikala. Svi znaju da su naše jagode bez pesticida i germicida, a uvijek ih čeka jedna šalica jagoda. Ljudi često dolaze u staklenik i pomažu nam da skupimo jagode koje žele kupiti! Djeca ga vole jer mogu jesti jagode izravno iz biljke.

Sada, žetva je gotova i svi se odmaramo. Budući da su ove godine visoke temperature plodovi su brzop sazrijevali pa smo ih morali skupljati bez zaustavljanja! Dok smo se okupljali, ljudi su ih kupovali inosili, a navečer su police bile prazne, kao da nismo ništa radili cijeli dan!

U ovom trenutku imamo plantažu sa 3000 sadnica ali potražnja je veća, pa pripremamo polja za još jednu plantažu gdje bismo mogli saditi 5000 sadnica. Željeli bismo napraviti i neke proizvode od jagoda; džem, marmelada, za time postoji I potražnja, ali kako prodajemo sve jagode tijekom sezone, tako da nema dovoljno za obradu!

Volim mir koji mi daje zemlja i jagoda; ptice pjevaju, pčele lete, a ove godine ima i puno cvrčaka. Stoga se šalimo da imamo sve u jednom: sauna, teretana, zdrava hrana i dobra glazba! Nije previše teško uzbogati jagode jer to činite u segmentima: u ožujku smo odrezali suhe lišće i pripremili staklenik, u svibnju ćemo žeti, nakon toga ćemo skinuti staklenik. Svaki rad ima svoje prednosti i nedostatke. Nakon žetve, svi se vratimo u bolovima, ali miris i okus jagode izliječe sve, a dobit je izvrsna :)

Ako imate čak mali komad zemlje, razvijte nešto što volite i vodite brigu o tome jer priroda daje puno više nego što smo joj dali!

Poduzetnica: Ani Simeonova

Naziv poduzeća: Bio Family Ltd.

Organska kozmetika

Mjesto: Blagoevgrad,
Bulgaria

Više informacija:

https:

[https://www.facebook.com/
BioCosmeticBrands/](https://www.facebook.com/BioCosmeticBrands/)

[http://www.bio-
cosmetic-
brands.com/](http://www.bio-cosmetic-brands.com/)

Organsko – od strasti do posla

Postoje oni tipovi ljudi koji mogu motivirati druge i "zaraziti" ih sa svojom strašću, samopouzdanjem i entuzijazmom.

Takva je priča Ani Simeonove iz Sandansk-ijsa koja trenutno živi svoj san o posjedovanju i vođenju vlastite ekološke e-trgovine. Ani, majka dvoje djece, radi kao voditeljica projekta u neprofitnoj organizaciji već 20 godina.

"Uvijek sam imala strast za organskim proizvodima, kozmetici i čistoj hrani". Tijekom svog rada kao voditeljica projekata sudjelovala je u mnogim projektima koji su se bavili podrškom domaćim proizvođačima i proizvođačima u uzgoju i proizvodnji ekološke hrane i proizvoda. "Uvijek sam radila na promociji proizvođača I užgajivača organskih proizvoda u mojoj zajednici i pomogla mnogim proizvođačima i prehrambenim tvrtkama da pronađu tržišta u inozemstvu". Uvijek sam željela osnovati i pokrenuti trgovinu organskih proizvoda, ali nikada nisam imala vremena i hrabrosti to učiniti ... ili je to bio razlog za moj nedostatak povjerenja". Sve se promijenilo kada je posjetila prvu sajam za ekološke proizvode gdje je upoznala mnoge žene koje su već započele svoje poslovanje i koje su željele podijeliti svoja iskustva i znanje. Vratila se kući puna energije, planova, samopouzdanja i... krenula je.

"U početku je uvijek teško. U svoj prvi dućan uložila sam dosta vremena i energije. Ali kada nešto radite sa strašću dobivate mnogo više nego što dajete. " U početku je Ani otvorila malu trgovinu u jednom hotelu u gradu Sandanski, gdje je pokušala prodati svoje prve proizvode turistima, a često su bili stranci i ljudi koji se nisu trudili trošiti više novca na organsku kozmetiku i proizvode. "Sandanski je mala zajednica u kojoj se svi međusobno upoznaju, pa preporuka i Facebook mogu učiniti čuda. Tako je počela. Na pola puta shvatila je da je vrijeme za prelazak na sljedeći izazov - postavljanje elektronske trgovine. U tome

su joj pomogli kolege i prijatelji s kojima je radila u postavljanju online trgovine.

Dvije godine nakon poslovanja vrlo uspješne organske e-trgovine u kojoj prodaje različite proizvode klijentima iz cijele Bugarske potpisala je ugovore s poznatim brandovima i distributerima prirodne kozmetike i planira se još više širiti. "Divno je vidjeti radost u očima klijenata. Riječi poput "Hvala vam na prekrasnim proizvodima", "Drago nam je da postojite", daj mi veliko povjerenje da nastavim i znam da je ono što radim ispravno. "Moja najveća inspiracija su moji klijenti".

Pokušava motivirati druge žene da slijede njezin put. U međuvremenu, ona nastavlja raditi kao voditeljica projekta s nepunim radnim vremenom i nastoji unaprijediti organske proizvode i način života u svojoj zajednici i regiji.

Zdravlje je moja strast!

Imam sreće u životu! Od mladih dana znala sam da je zdravlje moja strast. U potrazi za zdravim životnim stilom postala sam profesionalna sportašica. Sreća i uživanje koje pronalazim u aktivnom i zdravoj jelu, uz psihološki rast koji dolazi ruku pod ruku s pomicanjem vaših granica, nešto je što volim podijeliti s drugima.

Tako je moj posao Tryumph Health rođen: Pomaganje ljudima da postanu trijumfalno zdravi.

Kao mlada djevojka shvatila sam da nametanje zdravih navika ne funkcioniра, npr. kada sam pokušala natjerati djeda da prestane pušiti. Zato se nadam da će nadahnuti ljudi da sami poduzmu nešto za sebe jer to jedino funkcioniра.

Nudim niz Try-Sports i Fitness sesija za sve uzraste i osobe sa različitim sposobnostima, korporativne i školske wellness radionice plus dječje kampove za odmor.

Osnovne vrijednosti zajednice, osnaživanje i zabava su u srcu svega što radim. Slično tome, sve usluge imaju etičke temelje kao što su podrška nekolicini lokalnih dobrotvornih društava npr. doniranjem do 10% njihovih sportskih pretplata.

Krenula sam tako da sam naišla na oglas za besplatan projekt oglašen u poslovnom magazine Derbyshire Dales. Kao osoba sa velikim iskustvom u poslu ali be iskustva vođenja posla bila sam vrlo otvorena za bilo kakvu pomoć i podršku u izgradnji i razvoju posla.

Od prvog sastanka osjetila sam istinski osjećaj pripadnosti i potpore grupe. Inspirirale su me inteligentne i vrijedne žene koje posjeduju visoku razinu inegriteta u svemu što rade. Također, utješilo me što sam saznala da se i one same susreću sa poslovnim izazovima i sa sličnim misaonim procesima koje sam i sama često imala.

Dobila sam toliko ohrabrenja, osjećaja sigurnosti i dobre savjete od žena što mi je dalo novi pogled na stvari i čime sam stekla samopouzdanje u ono što radim. koje su rasvijetlile novo svjetlo i pouzdanje u ono što ja nastojim postići. Sa svakog sastanka sam otišla ispunjenih misli i sa konkretnim ciljevima koje želim postići.

Poduzetnica: Becky Lyne

Naziv poduzeća:
Tryumph Health

Zdravlje i fitnes

Mjesto: Yorkshire,
England, UK

Više
informacija: www.tryumphhealth.com

Neočekivano sam stekla i nove klijente i naučila kako bolje pregovarati.

Moja je misija pomoći većem broju ljudi da mogu voditi zdraviji život. Moja uključenost u program i predan rad je pomogao u postizanju tog cilja.

Na osobnoj razini, također sam zamijetila veliki pomak u svom pristupu poslovanju. Poboljšala sam značajno svoje meke vještine na kojima smo u grupi radili tijekom mentorskih krugova i sada se više ne osjećam kao 'amaterka' koja pokušava saznati može li uspješno poslovati.

Zahvalna sam za podršku koju sam primila u krugovima podrške i preporučujem svim poduzetnicama da se pridruže istima. Mnogo toga možemo postići u zajedničkom radu i zaista je bilo dirljivo znati da je cilj sastanaka bio pomagati jedni drugima da budemo najbolje što možemo biti. Upravo mi je to trebalo da bih poduzela sljedeće korake u mom poslu i ubrzalo proces daleko iznad onoga što sam očekivala. I tako se moja "sreća" nastavlja ....:)